

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت راه و شهرسازی - وزارت ورزش و جوانان - وزارت دادگستری
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
وزارت آموزش و پرورش - وزارت کشور - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور - سازمان بهزیستی کشور
بنیاد شهید و امور ایثارگران - مرکز آمار ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۳/۱۰ به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- به منظور سیاست گذاری، برنامه ریزی اجرایی، نظارت بر امر مناسب سازی و ایجاد بانک جامع اطلاعات مناسب سازی در کشور، ستاد هماهنگی مناسب سازی کشور به ریاست وزیر کشور تشکیل می شود. ترکیب اعضا و شرح وظایف ستاد یاد شده و نحوه نظارت و پیگیری مناسب سازی طبق دستورالعملی است که توسط وزارت کشور با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که در این تصویب نامه "وزارت" نامیده می شود و وزارت راه و شهرسازی ظرف سه ماه از لازم الاجرا شدن این تصویب نامه تهیه و ابلاغ می شود.

۲- دستگاه های متولی صدور مجوز مربوط مکلفند با رعایت قوانین و مقررات مربوط، ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلولیت و استانداردهای مناسب سازی را در شرایط و الزامات صدور مجوز لحاظ نمایند.

۳- وزارت راه و شهرسازی موظف است در کلیه طرح های آماده سازی و اجرای مجتمع های مسکونی به صورت انبوه و نیز طراحی و اجرای شهرهای جدید، ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلولیت را رعایت نماید.

۴- وزارت مکلف است ساز و کار لازم جهت ارایه تسهیلات برای مناسب سازی خودروهایی افراد دارای معلولیت تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور که در این تصویب نامه سازمان نامیده می شود را با رعایت قوانین و مقررات مربوط فراهم نماید.

۵- سازمان مکلف است وسایل و تجهیزات توانبخشی و فناوری های کمک زیستی تسهیل کننده زندگی افراد دارای معلولیت را با رعایت استانداردهای لازم و با اولویت تأمین از تولیدات داخلی با بهای مناسب و منطبق با توان خرید مصرف کنندگان، در اختیار آنان قرار دهد.

۶- سازمان با همکاری وزارت آموزش و پرورش (سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور) موظف است علاوه بر فراهم نمودن امکان دسترسی برابر و بدون تبعیض کودکان دارای معلولیت به

مراکز آموزش پیش دبستانی و مهدکودکها و مراکز آموزشی مقطع ابتدایی تا پایان مقطع آموزش متوسطه و هنرستانها در کنار همسالان فاقد معلولیت آنان در مدارس عادی، امکان آموزش کودکان زیر شش سال دارای معلولیت های شدید و حاد یادگیری، کم توان ذهنی و معلولیت های چندگانه را که امکان آموزش در مراکز تلفیقی را ندارند، در مراکز خاص آموزشی از طریق حمایت از بخش غیردولتی یا رأساً فراهم نماید. سازمان مکلف است نسبت به پرداخت کمک هزینه آموزش کودکان دارای معلولیت در مهدهای کودک و مراکز آموزش پیش دبستانی اقدام نماید. بار مالی این بند توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در لویح بودجه سنواتی پیش بینی می شود.

۷- وزارتخانه های ورزش و جوانان و فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلفند با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به اختصاص سهم عادلانه و متناسب افراد دارای معلولیت و کمک هزینه به بخش عمومی غیردولتی ارائه دهنده خدمات ورزشی به افراد دارای معلولیت از بودجه ورزش و امور فرهنگی، هنری و تفریحی کشور اقدام نمایند.

۸- وزارت ورزش و جوانان مکلف است با اولویت طراحی اماکن و تاسیسات ورزشی در کنار سایر افراد، نسبت به توسعه مراکز و تاسیسات ورزشی اختصاصی فعالیت های ورزشی و حمایت از مسابقات و جشنواره های ورزشی افراد دارای معلولیت با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

۹- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط به منظور استفاده برابر ناشنوایان از محصولات تصویری با تخصیص اعتبارات لازم از زیرنویس این محصولات برای افراد ناشنوا حمایت کند.

۱۰- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مکلف است با پیش بینی منابع مالی مورد نیاز نسبت به تدوین و ابلاغ سیاست های حمایتی و اجرایی توسعه تورهای گردشگری برای افراد دارای معلولیت با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

۱۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است از محل اعتبارات مصوب مربوط، بودجه مورد نیاز تولید و انتشار کتب و نشریات بریل، گویا، چاپ درشت و در قالب های الکترونیک برای افراد نابینا و کم بینا و چاپ و انتشار کتب و نشریات تخصصی مورد نیاز افراد دارای معلولیت و همچنین ایجاد پایگاه های اطلاع رسانی تخصصی این افراد را تأمین کند. همچنین وزارت مذکور موظف است ضمن رعایت حقوق مالکیت معنوی ناشرین، با اتخاذ تدابیر تشویقی، ناشرین را به ارائه نسخ الکترونیکی آثار خود جهت استفاده نابینایان و کم بینایان ترغیب نماید.

۱۲- مراجع نشر قوانین، مقررات، بخشنامه ها و دستورالعمل ها مکلفند موارد یاد شده را با رعایت قوانین و مقررات مربوط حداقل در یکی از اشکال بریل، گویا، چاپ درشت یا قالب های الکترونیکی در دسترس افراد دارای معلولیت قرار دهند.

۱۳- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است استانداردهای دسترس پذیری به دیدارگاه‌های مجازی برای فناوری‌های کمکی نابینایان و کم‌بینایان را با رعایت قوانین و مقررات مربوط تدوین و بر رعایت آن از سوی دستگاه‌های اجرایی نظارت نماید.

۱۴- سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط کلیه پشتیبانی‌های تخصصی از دانش‌آموزان دارای معلولیت از جمله تأمین معلمین رابط، وسایل کمک آموزشی متناسب با معلولیت هر دانش‌آموز و تأمین منابع آموزشی قابل استفاده دانش‌آموزان دارای معلولیت حسی را فراهم نماید.

۱۵- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط امکان تحصیل رایگان دانش‌آموزان دارای معلولیت جسمی را که بر اساس تشخیص کارشناسان ارزیاب سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور بر اثر نوع و شدت معلولیت یا مواجهه با معلولیت‌های چندگانه، قادر به تحصیل در محیط‌های آموزش عادی نیستند در مراکز آموزشی استثنائی دولتی فراهم نماید.

۱۶- سازمان مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط خدمات و وسایل توانبخشی مورد نیاز کودکان دارای معلولیت را از بدو بروز معلولیت، در اختیار آنان قرار دهد.

۱۷- وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان‌ها و مؤسسات وابسته به شهرداری‌ها و سایر مؤسسات دولتی و عمومی غیردولتی مکلفند با رعایت قوانین و مقررات مربوط ضمن ایجاد فرصت‌های برابر بهره‌مندی کودکان و نوجوانان دارای معلولیت از خدمات و برنامه‌های پرورشی و فرهنگی خود، از تولید منابع آموزشی فوق برنامه، بازی‌های فکری، کتب و نشریات ویژه کودکان و نوجوانان در اشکال قابل دسترس برای کودکان و نوجوانان دارای معلولیت‌های حسی و همچنین محصولات فرهنگی منطبق با نیازهای ویژه کودکان و نوجوانان دارای معلولیت، حمایت به عمل آورند.

۱۸- سازمان و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تابعه مکلفند وسایل کمک آموزشی مورد نیاز دانشجویان دارای معلولیت و تأمین منابع و مواد آموزشی دانشجویان دارای معلولیت‌های حسی در اشکال قابل استفاده این دانشجویان را با رعایت قوانین و مقررات مربوط تأمین نمایند. اعتبار مورد نیاز این بند در بودجه سالانه دستگاه‌های مربوط پیش بینی خواهد شد.

۱۹- سازمان موظف است با همکاری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و سازمان‌های مردم‌نهاد به منظور توانبخشی حرفه‌ای، توانمندسازی و اشتغال حمایتی افراد دارای معلولیتی که به دلیل نوع و شدت معلولیت یا آسیب‌مندی از معلولیت‌های چندگانه قادر به کار در محیط‌های کسب و کار عادی نیستند، نسبت به گسترش کارگاه‌های آموزشی، حمایتی و تولیدی افراد دارای معلولیت و ارائه خدمات توانبخشی حرفه‌ای برای آنان با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

۲۰- وزارت مکلف است در راستای ایجاد اشتغال برای افراد دارای معلولیت و حفظ ایمنی این افراد حین کار، خدمات زیر را با همکاری سازمان‌های ذی‌ربط و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه ارائه دهد:

الف- صدور مجوز ایجاد مراکز کاریابی، خدمات کارآفرینی و مشاوره‌های شغلی ویژه افراد دارای معلولیت.

ب- ایجاد بانک اطلاعات جامع کارآفرینی و اشتغال افراد دارای معلولیت.

ج- طراحی، تدوین و تنظیم آیین‌نامه‌های حفاظت، ایمنی و بهداشت کار ویژه شاغلین دارای معلولیت با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲۱- وزارت آموزش و پرورش مکلف است جهت آشنایی دانش‌آموزان با حقوق و توانمندی‌های افراد دارای معلولیت، دروسی را با محتوای آموزشی حقوق این افراد، علایم و نمادهای انواع معلولیت و نشانه‌های شهری مربوط به افراد دارای معلولیت را در محتوای آموزشی مقاطع مختلف تحصیلی دانش‌آموزان با رعایت قوانین و مقررات مربوطه پیش‌بینی نماید.

۲۲- دستگاه‌های مشمول مکلفند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و متناسب با موضوع فعالیت خود، شیوه‌نامه‌های صحیح خدمات به افراد دارای معلولیت را با کسب نظر و مشاوره سازمان و تشکل‌های مردم‌نهاد افراد دارای معلولیت، به کارکنان خود آموزش دهند.

۲۳- سازمان موظف است با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نسبت به ارائه خدمات مددکاری، مشاوره‌ای و مراقبتی به افراد دارای معلولیت به ویژه زوج‌های دارای معلولیت اقدام نماید.

۲۴- سازمان مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نسبت به آموزش پیشگیری‌های لازم به والدین دارای معلولیتی که نوع معلولیت آنان مبین احتمال بروز این معلولیت در فرزندان آن‌هاست اقدام نماید.

۲۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری وزارت، برنامه جامع پیشگیری و کاهش بروز معلولیت را با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تدوین و اجرا نماید.

۲۶- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری وزارت و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، بسته‌های آموزشی پیشگیری از بروز معلولیت‌های قابل اجتناب را برای خانواده‌ها و سایر گروه‌های هدف اجتماعی تدوین کرده و به صورت رایگان در اختیار آنان قرار داده و از طریق شبکه خانه‌های بهداشت، خانواده‌های ساکن روستا و مناطق دورافتاده را در این زمینه آموزش دهد.

۲۷- سازمان مکلف است با همکاری وزارت در مواردی که به دلیل عدم اجرای قوانین و مقررات مربوطه، حقوق جمعی افراد دارای معلولیت تضییع می‌شود موضوع را تا حصول نتیجه پیگیری نماید.

۲۸- به منظور هماهنگی دستگاه‌های مربوط به اجرای این تصویب‌نامه و نظارت بر حسن اجرای آن شورای هماهنگی افراد دارای معلولیت با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (رئیس)

۲- رئیس سازمان بهزیستی کشور (دبیر)

۷۷۳۰۳ / ت ۴۹۱۳۰ هـ

شماره .....

تاریخ ..... ۱۳۹۴ / ۶ / ۱۵

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

- ۳- وزیر راه و شهرسازی یا معاون ذی ربط
  - ۴- وزیر آموزش و پرورش یا معاون ذی ربط
  - ۵- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا معاون ذی ربط
  - ۶- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاون ذی ربط
  - ۷- وزیر صنعت، معدن و تجارت یا معاون ذی ربط
  - ۸- وزیر کشور یا معاون ذی ربط
  - ۹- رئیس سازمان صدا و سیما یا معاون ذی ربط
  - ۱۰- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا معاون ذی ربط
  - ۱۱- نماینده تام الاختیار رئیس قوه قضاییه
  - ۱۲- رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران یا معاون ذی ربط
  - ۱۳- پنج نفر از نمایندگان افراد دارای معلولیت کشور به انتخاب شبکه های ملی تشکل های مردم نهاد بر حسب گروه های اصلی افراد دارای معلولیت کشور (تابینایان، ناشنوایان، افراد دارای معلولیت جسمی - حرکتی، افراد کم توان ذهنی و مبتلایان به اختلالات روانی مزمن) تا زمان ایجاد شبکه های مذکور، انجمن های ذی ربط عهده دار این وظیفه خواهند بود.
  - ۱۴- سه نفر از کارشناسان برجسته امور افراد دارای معلولیت با معرفی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- تبصره ۱-** دبیرخانه شورا در سازمان مستقر می باشد و مسئولیت پشتیبانی علمی، پژوهشی و خدماتی متناسب با وظایف و مسئولیت شورا را برعهده خواهد داشت.
- تبصره ۲-** دستورالعمل های داخلی شورا به پیشنهاد دبیرخانه به تصویب شورا خواهد رسید.
- تبصره ۳-** دبیر شورا موظف است گزارش عملکرد سالانه این تصویب نامه را که براساس شاخص های هر برنامه و فعالیت تنظیم شده است، به هیئت وزیران ارائه نماید.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.